

eeuwig buiten den Hemel zijn? Was **dit ooit**, of is het nog **eene zaak** van angstvallige bezorgdheid voor u? Perste het ooit zuchten en **kermen uit** uw **harte**? Hadt **gij** den geest der gebeden, die u pleiten deed voor den Heere om vergeving van zonden. door de verdiensten van **eenen** gekruisten Zaligmaker? En hebt gij geen hoop buiten Zijn **bloed, gerechtigheid** en volbrachte werk? Nu, wanneer het den Heere. behaagd heeft uwe ziel in dezen weg te oefenen, en Hij gaf u tot heden de verlangde begeerte uws harten niet, — **boudt u** verzekerd, te **Zijner tijd zal Hij** Zijnen geliefden Zoon als de God-mensch in **u openbaren**, die u **van** den dood en hel bevrijdde; Hij zal Zijn verzoenend bloed aan uwe consciëntie toepassen, Zijne heerlijke gerechtigheid nabij brengen, Zijne stervende liefde uitstorten, geven en versterken het geloof, en het uithalen in **eene** gezegende verzekering van uw deel in den **Zoon Zijner** liefde. Of mochten uwe openbaringen niet zeer helder en duidelijk zijn, Hij zal u geven **eene** goede hope in de genade, als een anker der ziel, dat zeker en vast is; en Hij zal uwe genegenheden trekken tot dien gezegenden Heer, die aan de rechterhand des Vaders zit in kracht, majesteit en heerlijkheid. En wanneer **Hij** dit doet, begunstigt en zegent Hij den geloovigen met de vrijmoedige betuiging: „In den **Heere heb ik gerechtigheden** en sterkte,” Vóór dien tijd kan hij het niet zeggen. Hij moge weten, dat er buiten den Heere **geene gerechtigheden** zijn; hij moge ze uitwendig de zijne noemen ; hij moge zeer diep in schuld en slavernij gezonken zijn ; maar totdat het Jehova den Geest behaagt hem **in** vrijheid te stellen, hij kan daartoe niet komen; en tenzij hij de getuigenis des **Geestes** heeft kan hij niet roepen: „**Abba, Vader!**” Doch als het God behaagt Zijne gerechtigheid nabij te brengen, Zijner stervende liefde te ‘openbaren en door Goddelijke kracht in zijn hart uit te storten, dan kan hij zeggen: „**In den Heere heb ik gerechtigheid en sterkte.**” En heeft hij deze, dan begeert hij **geene** andere ; **zij** is volkomen, en ook is er **geene** behoefte naar meer. **Zij** is **Gode** aannemelijk; zij is onfeilbaar in de **vierschare** des Hemels; zij zal hem door alle **stormen** des **tijds** henen leiden ; **zij** zal zijne doodspeluw zacht maken en hem behouden in **eene** eeuwige heerlijkheid doen aanlanden.

Maar er ligt **eene** bijzondere nadruk in de woorden : „**In den Heere,**” Deze Uitdrukking wordt tweemaal in onzen tekst gevonden; wat wordt daardoor **te** kennen gegeven ? Het **beteekent vereeniging** met Hem, — één in Hem, **gelijk** de leden met het lichaam, de takken van den **wijnstok** met den stam, de **steen**en in een gebouw — welke alle **Schriftuurlijke** zinnebeelden zijn, die de nauwste vereeniging der gemeente met Christus voorstellen. Alleen voor **zoo** ver dan als iemand vereeniging met Christus heeft, is **hij** „in den Heere” ; en alleen voor **zoo** ver hij in den **Heere** is **door eene** dadelijke, levendige en bevindelijke vereeniging,

is hij **zoo** gevoelig en verzekerd gerechtvaardigd door Zijne gerechtigheid, dat hij met **onbedriegelijke** lippen kan zeggen : „In den **Heere** heb ik gerechtigheid.” Voor God gerechtvaardigd is, wat genoemd wordt **eene inklevende** daad, dat is, dat zij altijd in Zijn eeuwig gemoed **eene** vaste, voortdurende onderhandeling was, **Vereeniging** met Christus moet bestaan voor zij kan worden bekend gemaakt; **zij** moet **zijn** vóór zij in haar bestaan kan worden gevoeld. Mijne gevoelige vereeniging met Christus kan evenmin vereeniging scheppen dan de gevoelde warmte van mijne hand of voet die leden aan het lichaam stelt, of mijn zien en **hooren** mij „oog en oor geeft. God aanschouwt derhalve ook nooit Zijn **volk dan** als **gerechtvaardigden** want Hij zag ze altijd met Zijn goedkeurend en liefhebbend **oog** als één met Christus in **verbondsbinding**; één in Hem, gelijk **de Vader** en de Zoon één zijn. Beschouwd **dus** in den Zoon **Zijner** liefde, waren zij altijd rechtvaardig, want „**de** uitgangen — van den Messias ook ter rechtvaardiging — waren van **ouds**, van de dagen der eeuwigheid.” (**Micha 5 : 1**). **Maar opzichts** den weg, waardoor deze rechtvaardigheid werd gewrocht en **aangebracht, was** er noodzaak dat de Zone **Gods** van den Hemel op aarde kwam, om **die daar** te stellen door gehoorzamen en lijden; en tot de verwezenlijking en **genieting eener** personeel belang in de vruchten dezer gehoorzaamheid, moet vereeniging met Christus ontdekt en verzegeld worden aan het hart, door Goddelijke kracht. Dit kunnen wij **eene** gevoelige vereeniging noemen, **eene** voortgebrachte **gemeenschap**, zijnde deze, waartoe alle geloovigen geroepen worden, gelijk de Apostel verklaart : „God is getrouw, door welken gij geroepen zijt tot de gemeenschap van Zijnen Zoon Jezus Christus, onzen Heere.” (1 Cor, 1 : 9). **Alzoo** kunnen wij de rechtvaardigheid beschouwen indrieërlei opzicht, en om **zoo** te zeggen, plaats nemende in drie verschillende tijden. 10. Rechtvaardiging van alle eeuwigheid, als **eene** inblijvende daad in **Gods** onveranderlijk harte, want bij Hem is geen verleden, tegenwoordig en toekomstige, maar alles is een eeuwig heden. 20. Rechtvaardiging toen de Heere Jezus Christus stierf aan het kruis, en opgewekt werd ter onzer **rechtvaardigmaking**. En 30. Rechtvaardiging wanneer de Heilige Geest dien zegen aan het hart verzegelt, Zijn bloed toepast, gehoorzaamheid nabij brengt en de liefde **Gods** in het hart uitstort. En in dezen laatsten en meest gezegenden zin, als de beide andere voor ons bevestigende en verwezenlijkende, zijn niet alleen het gansche zaad van Israël, maar een ieder der uitverkorenen en elk lid van Zijn verborgen lichaam gerechtvaardigd in den **Heere**, maar zullen ook voor hunnen dood tot de beseffing **gebracht** worden, dat zij „in den Heere **gerechtigheden** en sterkte” hebben.

Wat dunkt u van deze dingen? Zult gij ook niet ten **eenigen** dage staan voor de vierschare **Gods**, en onder het **hartdoorzoek-**

kend oog van Hem, die elke gedachte ziet, elk woord hoort, en elke daad gadeslaat? Hoe zult gij voor dien ontzaggelijken rechterstoel, die vreeselijke en toch heerlijke Majesteit des Hemels, die een verterend vuur is tegenover alle zonde en gehoorzaamheid, in uwe eigene gerechtigheid staan? Ik vraag U, ik beroep mij op uwe consciëntie, indien gij die niet hebt dichtgeschroeid, beeft gij niet bij de gedachte, om met uw eigen gerechtigheid voor de vier-schare Gods te verschijnen? Zult gij kunnen bestaan voor de Hemelsche Majesteit in uw eigen gewaad, zoo bezoedeld en onrein, zoo misvormd door schuld en misdaad, op welke God alreede het veroordeelend vonnis teekende, dat het in Zijn oog een wegwerpe-lijk kleet" is? Wat hoop kunt gij dus hebben tenzij in de gerechtigheid van den Zone Gods? Geloof mij, of liever, geloof het Woord van God, dat voor den rechterstoel des Heeren geene andere gerechtigheid geldende is; want „uit de werken der wet zal geen vleesch gerechtvaardigd worden voor God" (Rom. 3 : 20); maar door Hem, dat is door den Zone Gods, vleesch geworden, gekruist en opgestaan, zullen „allen die gelooven gerechtvaardigd worden van alles, waarvan zij niet konden gerechtvaardigd worden door de wet van Mozes." (Hand. 13 : 39). Wanneer gij u dus gebracht ziet tot het geloof in den Zoon Zijner liefde, dan zijt gij gerechtvaardigd van alle dingen, van welke gij niet kunt gerechtvaardigd worden door de wet, of door eenige gehoorzaamheid, die het schepsel kan aanbrengeu, En indien niet ten volle gezegend en verlost, houdt u verzekerd, dat als God u wondde met de wet Hij wil u heelen door het Evangelie; indien Hij u inwendig veroordeelde door een vonnis van veroordeeling. Hij wil u inwendig vrijspreken door de uitspraak der rechtvaardiging; en als Hij u ontdaan heeft van het namaaksel uwer eigene gerechtigheid, wil Hij u doen schuilen in de liefde en de gehoorzaamheid van Jezus.

2. Maar wij gaan voort om aan te wijzen dat Israël zoowel sterkte als gerechtigheid in den Heere heeft: want zoo lezen wij: „Gewisselijk in den Heere zijn gerechtigheden en sterkte."

Toen Adam zondigde en viel verloor hij alle sterkte; hij was een Simson wiens haarlokken afgesneden waren. „Als wij nog krachteloos waren — zegt de apostel — is Christus voor de Goddeloozen gestorven." Door den val verloren zij alle kracht om Gods wil te doen, Zijne geboden te gehoorzamen, en met Hem te wandelen als een gehoorzaam kind. Hij verloor niet alleen de macht, maar ook den wil; werd niet alleen ontledigd aan bekwaamheid, maar zelfs ook aan de geneigdheid om te gehoorzamen. En dit gebrek aan wil en kracht liet hij als eene droevige erfenis al zijnen nakomelingen na. Wij hebben van natuur derhalve geene kracht om den Heere te dienen, Zijnen wil te doen, Zijne hevelen te houden, of vruchten voort te brengen Hem welbehagelijk, Wanneer het volk derhalve tot Jozua zeide: „Neen,

maar wij zullen den **Heere** dienen”, zoo zeide Jozua tot hen: „Gij zult den **Heere** niet kunnen dienen; want de **Heere** is een heilig God; een ijverig God is Hij.” (Joz. 24 : 19). Wij hebben dan dit gewichtig geheim te **leeren** voor ons **zelve** — eene verborgenheid voor aller oog, behalve voor het **Israëls Gods**, dat wij **geene** sterkte hebben ; en het is eene **moeielijke** les, om die gevoelig en bevindelijk te **leeren**. Maar schoon pijnlijk, toch is zij zeer voordeelig. Trouwens, het is het **grootte** keerpunt van dwaling tot waarheid, van het eigen tot Christus, van **zonde** tot zaligheid. Hierin vooral zijn er **zoo** velen, die **zich** noodlottig **misleiden**, dat zij wanen van **zich zelve** kracht te hebben, schoon zij die niet hebben. **Menigeen** verlustigt **zich zelve** ‘in zijne zonden, totdat de dood hem overvalt, geloovende dat hij ze later **wel** zal verzaken; of **zich zelve** bevindende in zijne eigene gerechtigheid, in de geheime overtreding **zijns gemoeds**, dat **hij** den **eenen** of anderen dag **wel** een beter mensch kan of wil worden, Godsdienstig leven en **zich** voor den dood voorbereiden, Helaas! hij kent niet dat rampzalig geheim, dat de mensch zijne kracht verloren heeft om God welbehagelijk te dienen; en hij ziet niet, dat zij verre stellen van den dag bewijst, dat hij geen wil daartoe heeft, want hetgeen wij gaarne willen, stellen wij niet uit, maar doen het in eens af. **IJdel** voorgeven van een’ beter en gepaster tijd dan de tegenwoordig8 ure ! Maar hij stelt den dag uit in het dwaze voorgeven, dat wanneer ziekte, ouderdom of de dood komt, hij zal **zich bekeeren** en tot God- gaan.

Maar de Heere **laat Zijn** dierbaar volk **zoo** niet in bedrog en misleiding omkomen. **De** zelfde Geest, die met een straal van licht en leven in de consciëntie schijnt, om gevoelig te maken van de schuld der zonde, den vloek der wet en zijnen eigen rampzaligen staat als een overtreder, leidt haar ook in dit geheim, dat zij **geene** kracht heeft. Hebt gij **geene** inwendig8 getuigenis, dat ik hier de waarheid spreek? **Gevoeldet** gij nooit, dat gij ten **eenenmale** krachteloos zijt, — dat gij **wildet** gelooven, en niet kondet ; wildet hopen, maar kondet niet ; wildet lief hebben, maar vermocht niet ; **Gods** Woord **wildet** houden, maar kondet niet ; **Zijne** bevelen gehoorzamen, maar vondt u daar onbekwaam toe? Heeft een besef van uw ellendig onvermogen en gansche **hulpeloosheid** u nooit schier tot wanhoop nedergedrukt? Gij **gevoeldet** voorzeker, dat er een geloof, eene hoop, eene liefde, **een** zegen en gelukzaligheid was in het Woord van God ; **eene** vergeving, een vrede, eene **Hemelsche** vreugde ; **eene verzekering** der zaligheid, **eene** vereeniging en gemeenschap met den **Heere** Jezus, welke gij **zaagt**, doch niet kondet bereiken, **Kondet** gij maar gelooven, dan **zou alles wel** zijn; maar dat ontbrak u. Bezet door moedeloosheid, of deze rijke zegeningen immer **de** uwe zouden worden, **woudt** gij gaarne hopen, maar nergens

was licht: **gij wildet** God liefhebben, maar uw hart was koud en **doodig, en meer geneigd om tegen God** op te staan dan zich **aan** Hem te **onderwerpen**. **Zoo leerdet gij** uwe krachteloosheid; en dit hebben wij **steeds** bij **vernieuwing** te **leeren** door herhaalde lessen en schier dagelijksche bevinding. Meer dan dertig **jaren** was ik **leeraar**; en **reeds meer dan tweendertig jaren** **was** ik belijder — **zoo** ik hoop, deelgenoot der genade, en steeds gevoel ik mij **zoo** zwak als ooit. Mijne ondervinding moge dieper zijn, beide van zonde en zaligheid; mijne kennis uitgebreider van den Heere en **Zijne** waarheid; mijne hoop levendiger; mijn liefde en geloof warmer en vaster; maar o! — mijne sterkte is **zoo** luttel als immer. **Geene** voorledene bevinding kan mij kracht geven tot gelooven, hopen of lief hebben wanneer ik gaarne deze Hemelsche **genaden zoude** voortbrengen. En niet alleen als christen, maar ook als **leeraar** ben ik **gansch** zwak. Schoon ik honderden, ik mocht schier zeggen, duizenden **preken** uitsprak, kan ik nochtans van mij **zelven** geen tekst vinden, om daarover te spreken met duidelijkheid, vrijheid, leven of gevoel. Ik sta ook heden voor u gelijk ik voor God sta geheel afhingende van Zijne kracht, dat die in mijne zwakheid volbracht worde, Heb ik iets geleerd, dan is het mijne zondigheid en zwakheid, en ik weet **en** gevoel, dat wat ik ben, en **heb**, en doe, en spreek, en geestelijks- schrijf der gemeente **Gods** aannemelijk, het moet alles geschieden door de werking en invloeden van den gezegenden Geest aan het hart.

Nu, wanneer wij **alzo** onze zwakheid **leeren**, dan beginnen wij tevens in te zien in wien onze sterkte is; en wanneer wij **door** een levend geloof tot Christus **leeren** gaan, **zoo** ontvangen wij kracht van **Hem** tot de vervulling onzer **geestelijke behoeften**. „Ik leef, en gij zult **leven**.” Gelijk de **ranken** vereenigd zijn met den wijnstok en door denzelfden alleen hare groeisappen erlangen, om knop en bloem en vrucht te dragen; **alzo** is het met den geloovige en den Heere Jezus. **Zijne** eigene woorden luiden: „Ik ben de Wijnstok en gij de ranken. Die in Mij blijft **en** Ik in Hem, die draagt veel vrucht; want **zonder** Mij kunt gij niets doen.” (Joh. 15 : 5.) Uit kracht dezer **vereeninging** is het, dat geloof, en hoop, en liefde en elke andere genade in de ziel vloeit uit de volheid van Christus, gelijk de **sappen** in de ranken vloeien uit de volheid van den stam. Daarom lezen wij ook, dat het „den Vader behaagde, dat in Hem al de volheid wonen zou,” (Col. 1 : 19); en dat wij „**uit** die volheid genade voor genade ontvangen?” (Joh. 1 : 16.) **Zoo** verklaart ook Paulus, **dat „het leven**, hetwelke hij in het vleesch leefde, hij leefde door het geloof des Zoons **Gods**.” En wat gaf hem **kracht** tot dat leven-des geloofs, dan dat Christus in **hem** leefde? (Gal. 2 : 20.) Nochtans in dezelfde school waar hij zijne sterkte

leerde, werd hem ook zijne zwakheid onderwezen; want hij **verhaalt ons dat, hoewel opgetrokken geweest zijnde in den derden Hemel en onuitsprekelijke woorden gehoord hebbende, was hem evenwel gegeven een doorn in het vleesch, een engel des satans, opdat die hem met vuisten zou slaan.** Doch in dezen weg leerde hij zoowel zijne kracht als zijne zwakheid; want Jezus sprak tot hem met **Hemelsche stem : „Mijne kracht wordt in zwakheid volbracht,“** Toen kon hij **„roemen** in zwakheden,“ **opdat de kracht van Christus op hem zou rusten.** (2 Cor. 12 : 9.) **Wanneer wij dan onze zwakheid leeren,** beginnen wij ook onze sterkte te verstaan. Wanhopende aan alle eigen kracht, zien wij uit naar den Heere Jezus, **aan de rechterhand des Vaders, om ons de Zijne te geven; wij naderen met onze gebeden en smee kingen tot den grooten Hoogepriester over het huis Gods,** om ons met kracht te versterken in onze ziel; en wanneer het Hem behaagt, als antwoord op ons bidden, Zijnen Geest en genade neder te zenden, **zoo worden „wij met alle kracht bekrachtigd, naar de sterkte Zijner heerlijkheid, tot alle lijdzaamheid, en langmoedigheid, met blijdschap.“** (Col. 1 : 11.) Dit is **„krachtig te worden in den Heere, en in de sterkte Zijner macht“** (Ef. 6 : 10); en „met kracht versterkt te worden door Zijnen Geest in den inwendigen mensch.“ (Ef. 3 : 16.) **Zoo werd Abraham „versterkt in het geloof, gevende Gode de eer“** (Rom. 4 : 20); en **zoo stre den en overwonnen de ouden, „welke door het geloof koninkrijken hebben overwonnen, gerechtigheid geoeffend, de beloftenissen verkregen, de muilen der leeuwen toegestopt ; de kracht des vuurs hebben uitgebluecht, de scherpte des zwaards zijn ontvloten, uit zwakheid krachten hebben gekregen, in den krijg sterk geworden zijn, heirlegers der vreemden op de vlucht hebben gebracht.“** (Hebr. 11 : 33, 34.) Alleen dan, wanneer wij **zoo sterkte erlangen uit Zijne volheid, worden wij bekrachtigd om te gelooven, te hopen en lief te hebben; te strijden tegen onze boezemzonden, het vleesch te kruisigen met zijne bewegingen en begeerlijkheden, en door de genade Gods het geheele lichaam der zonde te doden. Ik geloof, dat ik mij hierbij beroepen mag op aller consciëntie, die eenige kennis aan zijn eigen hart heeft, en hem vragen: kunt gij van u zelven verzoeking en wederstaan ? tegen boezemzonden strijden ? het vleesch kruisigen? de genieting eener sterke neiging loochenen, welker inwilliging gij van nature zoo zeer begeert? Wie kan de wereld verlaten, zich bekeeren van zonde, in den Heere Jezus Christus gelooven, nederig, biddende, heilig en Hemelschgezind zijn, vol van genadige gedachten, Hemelsche begeerten, reine genegenheden en van elke vrucht en genade des Heiligen Geestes wezen, tenzij door de bijzondere kracht van God? Wie kan een greintje zaligmakend, levend geloof in zijn**

boezem wekken? — Ik vermag dat niet. Wie kan zichzelf **eene** goede hoop in genade geven? Wie zelfs een **sprankje Hemelsche** liefde scheppen? — **Ik** kan dat niet. **Ik moet** van den Heere **afhangen** om alle deze dingen in mij en voor mij te doen, gelijk de aarde afhankelijk is van den regen en zonneschijn om **vrucht** voort te brengen. Mijn hart is **van nature**, **dit** weet ik, eene barre wildernis: daarin groeit geen goed, natuurlijk noch oorspronkelijk. Ook kan zelf-kweken en streven de **aarde** niet vruchtbaar maken, of een goeden oogst verzekeren. De Heere moet mij vruchtbaar maken, tot alle goed woord en werk, zal ik in Zijne **vreeze** wandelen, Zijnen wil betrachten, en tot Zijnen lof leven. **Zoo** zegt **Hij** zelf ook (Hoséa 14 : 8): „Uit Mij is uwe vrucht bevonden.” Wat gaf David den zege over Goliath; de sterkte **Godes** of zijne eigene kracht? — **Sauls** leger of de glatte **steen**en uit de beek? — Toen allen Paulus verlieten, stond de Heere hem ter zijde en ondersteunde hem. (2 Tim. 4 : 17.) En wanneer wij zullen sterven, en ons vleesch en hart bezwijkt, wie kan dan in die laatste en beproevingsure de sterkte van ons hart zijn, **zoo** Hij het niet is, die ons deel is voor eeuwig? (Ps. 73 : 26.) Allen zullen beschaamd worden, behalve die mag gevoelen en zeggen: „**In** den Heere heb ik sterkte.” Immers lezen wij de beschrijving van God **zelven** aangaande hen, die vallen en staan zullen: „**De** jongen zullen moede en mat worden, en de jongelingen gewisselijk vallen; maar die den Heere verwachten zullen de kracht vernieuwen.” (Jes. 40 : 30, 31).

3. Doch er is nog een anderen zegen, welke het zaad Israëls **van** den Heere verkrijgt, en dat is de „**roem**”; want **zoo** luidt de belofte „**In** den Heere zullen gerechtvaardigd worden en zich **beroemen** het gansche zaad van Israël.” Hoe opgeblazen zijn de meeste menschen? Gij kunt nauwelijks vijf minuten met iemand spreken, of gij hoort hem zich **zelven** prijzen, of hoort onder zijne woorden een toon van zelfverhooging. Doch hoe geheel anders is dit met genade en Godzaligheid! De Heere leert Zijn volk niet in zichzelf roemen: want „**alzo**o zegt de Heere: een wijze beroeme zich niet in zijne wijsheid, en een sterke beroeme zich niet in zijne sterkheid, en een rijke **beroeme** zich niet in zijnen rijkdom.” (Jer. 9 : 23). Wanneer het dan den **Heere** behaagt de uitgebreidheid en geestelijkheid Zijner heilige wet te openen; of ons te ontdekken aan die diepe fontein van inwendige ongerechtigheid waarvan ons harte vol is, dan leert hij ons inwendig en bevindelijk, dat wij niet in ons **zelven** of in iets anders zullen roemen, Waarin zouden wij ook roemen? In de zonde? — want dat is alles wat wij in waarheid bezitten. Of zullen wij roemen in de Goddeloosheid **onzes** harten? Wat **oorzake** van roem hebben wij daar,

waar elke nieuwe ontdekking ons **zoude** vervullen met vermeerderde **schaamte** en droefheid? Kunnen **wij** roemen in onze **genaden**? — Wie gaf ze ons? Of zullen wij Ons verheffen op onze gaven? — Maar wie deelde ze ons mede? Kunnen **wij** roemen in onze bevinding ; in onze kennis ; in ons gedrag? of in **eenige** vrucht door ons met gedachten, woorden of werken voortgebracht? Wiens gaven zijn deze; van wie komen al deze **genaden**? „Wie roemt, **roeme** in den Heere !”

Nu, wanneer het den Heere behaagt de ziel in zich **zelve**n te doen zinken en neder te drukken, verheft hij haar in Christus; en wanneer Hij meer en meer de ledigheid en zondigheid des menschen aantoot, wijst hij tevens bij vernieuwing de **schoonheid** en zaligheid van den Heere Jezus aan, Dan beginnen wij in Hem te roemen. Hoe heerlijk de Koning is in Zijne schoonheid! Hoe roemrijk Zijn Persoon als God-Mensch, in **Zijn** verzoenend bloed, reinigende van alle zonde; in Zijne **plaatsbeksledende** gehoorzaamheid, bedekkende alle ongerechtigheid !— in Zijne stervende liefde, geopenbaard ten goede van een gevallen geslacht! Hoe heerlijk is Hij in al Zijne betrekkingen, staten, ambten en bestaan! O, zijne heerlijkheid te **aanschouwen**, — **eene** heerlijkheid als **des eeniggeborenen** van den Vader, vol van genade en waarheid”. — hoe zalig! en dit is iets van den **roem** in Hem. Indien wij’ roemen, laat het geheel en alleen zijn in den **Heere**; dat Christus ons ‘Voorwerp en Onderwerp **zij**; dat Zijn bloed- gehoorzaamheid en liefde, — Zijn Persoon en werk, — Zijne genade en heerlijkheid, — Zijne beminnelijkheid en zaligheid, — Zijne ontferming, medelijden en gepastheid, — Zijne beloften en bevelen, — Zijn heilig leven en lijden en sterven, — Zijne opstanding en Hemelvaart aan de rechterhand des Vaders, en Zijne wederkomst met al Zijne heiligen ten jongsten **dage**, — dat alles zij de roem **onzes** harten: en het **thema**, de **grondtoon onzer** lippen ! **Zoo** Zijn heiligen naam te zegenen **en te** prijzen is te wandelen in de genadige voetstappen van de geloovigen van ouds, van welke wij lezen: „Al Uwe werken, Heere ! zullen U loven, en Uwe gunstgenooten zullen u zegenen. Zij zullen de heerlijkheid Uws Koninkrijks vermelden, en Uwe mogendheden zullen zij uitspreken, Om der menschen kinderen bekend te maken **Zijne** -mogendheden, en de eer der heerlijkheid **Zijns** Koninkrijks.” (Ps. 147 : 10—12). Willen **wij** van **iemand** iets goeds zeggen, laat het ons doen van den gezegenden Jezus. Dat de mensch dale, en de Heere verheven worde. Dat het schepsel zijne rechte plaats inneme en niet **zij**, ja minder dan niets en **ijdelheid** (Jes. 40 : 17) ; en dat de Heere in onze lofzangen geprezen worde als God boven al te prijzen, in der **eeuwigheid**.

11. Doch wij komen tot ons **tweede** punt. Er kunnen hier

zijn, — en wellicht maken zij de meerderheid uit onder des **Heeren** volk — die niet ten volle ontvangen hebben den zegen der zaligheid door genade met Goddelijke-kracht in hun **harte**, en nochtans,, gelijk de ouden, ze van verre zagen, van dezelve overtuigd zijn, en ze omhelzen door geloof; en toch, er blijft iets over. Er zijn anderen, die nauwelijks **zoo** ver kwamen, dat ze hebben gesmaakt, dat de Heere genadig is, evenwel hunne diepe en dagelijksche behoefte aan Hem gevoelende. Tot beide deze soorten van **menschen** spreekt het tweede gedeelte van onzen tekst, en tot hen is de belofte **deszelfven**: „*Tot Hem zal men komen.*” De Heere heeft eene volstrekte belofte gegeven, dat **in** den Heere het gansche zaad van Israël **zal gerechtvaardigd** worden en zich beroemen.” En niet minder **absoluut** is de toevoeging tot die belofte: „**Tot Hem zal men komen.**” Wie ? — Zij, die door komen en omhelzen, ter Zijner tijd, mogen betuigen : „**In** den Heere zijn **gerechtigheden** en **sterkte** **Dan** komen zij tot Hem, opdat **zij** die **zegeningen** van en uit Hem mogen ontvangen: want **alleen** in Hem is hunne **gerechtigheid**, **sterkte** en **roem**. Maar hoe zouden zij deze **dingen** deelachtig worden, tenzij zij tot dat einde tot Hem komen ? En wie geeft hun wil en kracht? — De Vader zelf, overeenkomstig des **Heeren** woorden : „Niemand kan tot dat einde tot Mij komen, tenzij de Vader, die Mij gezonden heeft, Hem trekke.” (Joh. 6 : 44). En de Vader zal **al Zijne** uitverkorenen tot Jezus trekken; want de Heere Jezus voegt daarbij (vs. 45): „**Er** is geschreven in de Profeten : **zij** zullen allen van God geleerd zijn. Een iegelijk dan, die het van den Vader gehoord en geleerd heeft, die komt tot Mij.” Maar wie zijn die **allen**, die **alzo** van God geleerd en tot Christus getrokken worden? Wordt hier het gansche menschelijk **geslacht** bedoeld, of zij, die de **prediking** des Evangelies **hooren**? — Welke profetie moet de Heere hier dan wel **op** het oog hebben? Was het niet : „**Al uwe kinderen** zullen **van** den “Heere geleerd zijn?” En deze zijn de kinderen Zions, de zonen en dochters van het **Jeruzalem**, dat boven is, hetwelk ons aller moeder is. (Jes. 54 : 13 ; Gal. 4 : 26.)

Dit komen nu, kan uwe tegenwoordige bevinding zijn. Gij kunt schier niet verder komen, dan een komend zondaar te zijn ; eene biddende, zuchtende, zoekende, bedelende ziel ; vaak een schuldig, veroordeeld misdadige in uwe eigene consciëntie en nochtans tot den Heer roepende, dat Hij Zijne vergevende genade en vrijspreekende liefde aan uwe ziel openbare, Als dit uwe bevinding is, dan is uw deel aan en in de belofte **allerduidelijkst**. God de Heilige Geest werkt de vervulling van dat „**tot Hem zal men komen**” in uw harte ; want gij zijt komende. Zijt gij zelfs nu niet komende **aan** Zijne voeten?

Waarom kwaamt gij hier Zijn woord van genade en waarheid uit mijnen mond te **hooren**? Was het niet, omdat gij iets hoordet, waarop gij hope mocht voeden tot deelgenootschap aan het bloed, de liefde en gehoorzaamheid van Jezus? Een woord van troost, opdat uwe ziel zou worden aangemoedigd steeds uit te zien, te verlangen, te wachten ; of dat de Heere zelf, door de krachtige toepassing **Zijns** Woords, u uwen naam en plaats onder **Gods** volk duidelijk ontdekte? Waarom hebt **gij** in het verborgen uwe knieën voor God gebogen? Waarom verhieft gij hart en stem in ernstige smeekingen tot den troon Zijner genade, met de bede op de lippen, dat Hij u zegenen mocht met de bewustheid Zijner vergevende liefde, Zich **zelven** als uw Heer en God ontdekkende, en de getuigenis gevende, dat gij voor tijd en eeuwigheid de Zijne **zijt**? Was dit niet **grootendeels** het onderwerp van uw gebed? — Dit was een komen. Was er, terwijl ik tot u sprak van Zijne genade en heerlijkheid, en den zegen om te kunnen zeggen: „In den Heere heb ik gerechtigheid en sterkte;” — was er geen verborgen zuchten uwer ziel tot God? geen inwendig begeeren, dat de Heere dezen rijken zegen aan uwe ziel mocht ontdekken? — Dit is een komen. Elke geloofsdaad, waardoor gij op Jezus ziet, is een komen tot Hem. Elke straal van hope in Zijn bloed en gerechtigheid, — elke waarachtige zucht, bede en traan, — elk boetvaardig gevoel, zuchtende begeerte van een verbroken hart, zijn een komen. Schoon gij dus niet bekwaam moogt zijn uw aandeel in het eerste gedeelte dezer woorden te verwezenlijken, nochtans is er door Goddelijke kracht in uwe ziel gewrocht dat verborgen komen, waardoor gij in uwe ziel de bevestiging der woorden vindt: „Tot Hem zal men komen.” Tenzij wij getrokken worden zullen wij niet komen. „**Trek** mij, — **zeide** de Bruid, — en wij zullen U naloopen.” (Boog]. 1 : 4.) De Heere is **mij** verschenen van verre tijden: ja, Ik heb u liefgehad met eeuwige liefde, daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid.” (Jer. 31 : 3.) Wanneer wij getrokken zijn, komen wij, en kunnen niet anders dan komen. En dat komen is goed, is noodzakelijk, is behoefte voor de getrokkenen ; en ook verkrijgen wij buiten dat komen niets. Ons dagelijks leven, een leven van geloof en hoop, is een komend leven. Ons **gedurig** bidden is een voortdurend komen. **Mijn** prediking en Uw **hooren** is daartoe ingericht ; want de taal der gemeente is steeds : „**En** de Geest en de Bruid zeggen: kom! en die dorst heeft, die kome, en die wil, neme het water des levens om niet.” (Openb. 22 : 17.) Dus moeten wij immer komende zijn om altijd te ontvangen; en al hetgeen ons doet komen heeft in zich een wezenlijken of een voorgestelden zegen. Ook **zult gij** niet te vergeefs komen, wie gij dan ook zijn **moogt, want** :

„Die tot Mij komt — zegt de gezegende Heere Jezus zelf — zal Ik geenszins uitwerpen.”

III. Maar ik mag niet eindigen voor dat ik enkele oogenblikken bij mijn laatste punt U bepale — de plechtige *verklaring*, die God zelf heeft afgelegd : „Maar *zij* zullen *beschaamd* worden allen, die tegen Hem ontstoken zijn.” Hier is eene duidelijke scheiding tusschen de vrienden en de vijanden des Heeren; tusschen hen, die gelooven en door geloove rechtvaardigheid, sterkte en roem ontvangen, en hen, die met gramschap ontstoken zijn tegen dien allergezegendsten Heere, En hoe menigvuldig, ik mag wel zeggen, hoe talloos zijn de zulkén! Hoe velen zijn er in onze dagen, die tegen den God allergenade ontstoken zijn, eenvoudig, omdat zaligheid alleen uit genade is, daar uit kracht van des menschen gevallen staat, en zijne dadelijke zoowel als aangeborene zondigheid, dat in geen anderen weg mogelijk is. Hoe stellen zij zich tegen den gezegenden Jezus in slagorde, omdat er buiten Hem gerechtigheid noch sterkte is. Hoe zijn zij er tegen, dat Hij over hen heersche, dewijl zij dan met hunne zonden moeten deelen, om Hem te dienen met een gehoorzaam hart, en een heilig, Godzalig leven. Hoe rebelleeren zij tegen Zijn eeuwig Zoonschap, hoewel het Zijne wijze van bestaan is, zoowel als Zijn rechtmatige eisch en dierbare titel; tegen Zijn Persoon als God-Mensch; tegen Zijn verzoenend bloed, vrijspreekende gehoorzaamheid, en wat Hij is als de Christus Gods aan de rechterhand des Vaders. Of indien zij hunne rebelleerende gedachten al niet durven uiten tegen den Heere zelve, hoe zijn zij ontstoken tegen Zijn volk, Zijne dienstknechten, Zijne waarheid, Zijne bevelen; Zijnen geopenbaarden wil, en Zijnen nauwen en engen weg van beproeving en verdrukking: Maar o ! wat zal het gevolg zijn van al dit gramstorig ergeren aan den gekroonden Koning van Zion ? — „Zij zullen beschaamd worden,” het moge niet in dit leven geschieden, want de „Goddellooze weet niet van schaamte”, (Zef. 3 : 5) en er is een weigeren om schaamrood te worden (Jer. 3 : 3); maar er zal een ontwaking zijn tot schaamte en eeuwige afgrijzing, in dien dag, wanneer zij, die in het stof der aarde slapen zullen opstaan; wanneer „de leeraars zullen blinken, als de glans des uitspansels, en die er velen rechtvaardigen, gelijk de sterren altoos en eeuwiglijk.” (Daniel 12 : 3.)

Te dien dage, wanneer de Rechter van allen zal gezeten zijn op den grooten witten troon, van Wiens aangezicht de aarde en de Hemel zullen wegvlieden, dan zal een „iegeijk, die niet gevonden wordt te zijn geschreven in het boek des levens, geworpen worden in den poel des vuurs.” (Openb. 20 : 11—15.) Hoe zullen dan zij, die in dit leven tegen den Heere van leven en heerlijkheid ontstoken waren, met beschaamdheid bedekt worden, en tot de rotten en de bergen roepen, dat ze op hen vallen en hen bedekken

„van het aangezicht Desgenen, die op den troon zit, **en** van den toorn des Lama”. Doch hun roepen zal tevergeefs zijn, want Hij, die niet liegen kan heeft alreede hun vonnis verklaard : „**Allen**, die **tegen Hem** ontstoken zijn, zullen beschaamd worden; — want „**hun** worm zal niet sterven noch hun vuur worden uitgebluscht; en zij zullen alle vleesch **eene** afgrijzinge zijn.” (Jes. 66 : 24) en **zoo** waarachtig als God de Waarachtige is, **zoo** zeker als Hij gezworen heeft bij zich **Zelven**, dat **in** den Heere, Zijnen **eeniggeboren** Zoon, den Heere Jezus Christus, allen gerechtvaardigd worden en zich beroemen het gansche zaad van Israël ; **zoo** zeker zullen ook allen, zonder een eenige uitzondering, beschaamd worden, die tegen Hem ontstoken zijn : want Hij, „**die** Zijnen Gezalfden een lamp heeft toegericht”, heeft van Hem — Zijnen Christus — verklaard : „**Zijne** vijanden zal Ik met schaamte bekleeden ; maar op Hem zal Zijne kroon bloeien.” (Ps. 132 : ll.) „**De steen**, die de bouwlieden verworpen hebben, deze is geworden tot een hoofd des hoeks. En wie Op dezen steen valt,-die zal verpletterd worden ; en op wien Hij valt, dien zal Hij vermorzelen!” (Matth. 21 : 42, 44.) Daarom is er alle reden en oorzaak hiertoe te voegen het woord des heiligen besluits : „Kust den Zoon, opdat **Hij** niet toorne, en gij op den weg vergaat, wanneer Zijn toorn maar een weinig zou ontbranden. **Welgelukzalig** zijn allen, die op **Hem** **betrouwen**.” (Ps. 2 : 12).

Wij roepen daarom elk en **eenen** iegelijk toe ; zie toe voor u **zelve**, ten aanzien uwer consciëntie, weg en einde. De Godsdienst is een persoonlijke zaak ; want ook kan niemand, wie hij ook zij, „**immermeer** zijnen broeder verlossen, noch **Gode** zijn rantsoen geven.” (Ps. 49 : 7). **In** onze tekstwoorden wordt van drie onderscheidene karakters gesproken — twee aan deze en de andere aan gene zijde, **Twee** Op de lijn des levens en de andere op de lijn des doods. Zij, die door genade mogen betuigen ; „**In** den Heere heb ik gerechtigheden en sterkte”, en die tot Hem gekomen **zijn** — zijn veilig in Zijne handpalmen, en hebben deel aan Zijn bloed en liefde. „**Alle** dingen zijn hunne : want zij zijn **Christi**, en Christus is **Gods**.” (1 Cor. 3 : 24, 23.) Doch er zijn, en wellicht heden onder mijn gehoor, die tegen Hem ontstoken zijn ; en van dezen heeft God gezegd : „**Zij** zullen beschaamd worden.” Ik betuig dat ook heden voor hunne **ooren**, en moge God, naar Zijnen raad, hunne harten ter beroeringe toespreken, De God **der waarheid** en gerechtigheid zal de getrouwe bevonden worden aan Zijn Woord, en zal Zijne getuigenis niet verloochenen.

AMEN.

DES CHRISTENS EIGENDOMMEN EN BEZITTINGEN.

LEERREDE OVEF 1 COR. 3 : 21-23: „NIEMAND DAN ROEME OP MENSCHEN, WANT ALLES IS UWE.

HETZIJ **PAULUS**, HETZIJ **APOLLOS**, HETZIJ **CÉFAS**, HETZIJ DE WERELD, HETZIJ LEVEN, HETZIJ DOOD, HETZIJ TEGENWOORDIGE, HETZIJ TOEKOMENDE DINGEN, ZIJ ZIJN ALLEN UWE.

DOCH GIJ ZIJT VAN CHRISTUS, EN CHRISTUS IS **Gods.**”

In een eeuwig gedenkwaardigen nacht, werd in een armoedig dorp, in een **gemeenen** stand, een kind geboren uit eene reine **Maagd** in een stal, dewijl voor deze nederige reizigers **geene** plaats in de herberg over was. Gij raadt wie het kind was; het Was geen ander **dan** de Zone **Gods** in ons vleesch. Doch wie was **er** in dien gezegenden nacht, toen de aloude profetie hare vervulling erlangde ; ten aanzien van dat kind ons geboren, dien Zoon ons gegeven, — wie was er, die kennis wegdroeg van dat gewichtige feit? Van **Herodes** op den troon tot den gevangene in de boeien, van den hooge priester bij het altaar tot den **geringsten** slaaf achter den molen wisten noch dachten niet aan dat kind, hetwelk door de barensweeën **eener** kuische Maagd werd ter wereld gebracht, en toen in doeken gewonden in **eene** kribbe nedergelegd, De koningen en vorsten dezer wereld, in hunnen koninklijken staat zetelende, kenden dat kind van Bethlehem, den **Koning** der koningen en Heere der **heeren** niet, die, gelijk het geheimzinnige mannelijke kind in de Openbaring, hen zou beheerschen met een ijzeren **schepter** en in stukken slaan als een pottenbakkers vat. (Ps. 2 : 9; Openb. 12 : 5.) Wat wisten de Farizeeën en Schriftgeleerden en **grooten** van Jeruzalem van de waardigheid van dat kind, hetwelk toen zelfs de koning van **Zion** was, opdat Hij de machtigen van hunne zetels zou afstooten en de nederigen verhoogen? En toch, God de Vader duldde niet, **dat** Hij ook in dien lagen staat zonder eerbewijzen zou zijn. Eene menigte Engelen bezongen Zijne geboorte, nadat door een Hemelgeest die **blijmare** aan de herders was aangekondigd; en eene heldere ster aan het uitspansel werd de gids voor de wijzen uit het oosten, opdat dezen Hem zouden aanbidden en **vereeren** met geschenken **van** goud, en wierook en myrrhe. Maar Hij, de Zone **Gods**, de Schepper van het heelal en alles wat het bevat, de soevereine Rechter over allen, — Hij was den meesten **in** Jeruzalem een arm, zwak, veracht kind,

dat òf in Zijner moeders armen òf in de kribbe zich bevond. En **alzo** was het van de kribbe tot aan het kruis, Niet alleen in Zijne kindschheid toen **Herodes** Hem zocht te **dooden**, maar gedurende Zijn gansche leven hier beneden had Hij in het oog der wereld gedaante noch heerlijkheid, en als zij Hem aanzag was er **geene** gestalte, dat zij Hem zouden begeerd hebben. (Jes. 53 : 2.) Als „**een** Man van smarten en verzocht in krankheid ;” werd Hij door de oversten en de inwoners van Jeruzalem veracht en zij achtten Hem niet, en een iegelijk verborg zijn aangezicht voor Hem. **Evenzoo** met Zijne heiligen. Ten dezen dage van vele belijdenis zijn zij veracht, gelijk hunnen Meester voor hen bejegend is. De wereld weet nauwelijks, dat er zulk een volk bestaat; of indien zij al niet geheel daarvan onkundig **is**, **indien** haar bespiedend oog hier en daar eene kleine **vergadering** ontwaart, ziet zij die aan met een oog van minachting, en bijna denkt zij dat dezen geen aanzien waardig zijn, Wanneer zij ze evenwel op hare paden ontmoet ontvangen ze achter hunnen rug een vloek en somtijds een spottend woord; of **zoo** de mond al zwijgt, worden ze geacht als bedriegers, wier hoofd in de **war** is, door zich te veel met den Godsdienst in te laten, Hoe weinig denken die spotters er aan, dat zij, wien zij niet kennende verachten, erfgenamen **Gods** zijn en medeërfgenen van Christus, en ten **eenigen** dage zullen zitten op den troon van heerlijkheid, wanneer zij zullen blinken als de zon aan het uitspansel, en **bekleed** met onsterfelijkheid en volkomen den beelde van Christus gelijkvormig zullen zijn, glinsteren als de sterren, eeuwiglijk en altoos.

Deze gedachten kwamen als van zelve bij mij op, in verband met ons tegenwoordig onderwerp, waarin de Apostel zich als beijverd om woorden te vinden tot de voorstelling der zegeningen en voorrechten der heiligen **Gods**. **Tenzij** men de woorden bevindelijk en geestelijk versta, zou men het schier eene buitengewone taal noemen, Hij zegt de geloovige Corinthiërs, dat alle dingen hunne zijn. Sprekende met kracht en gezag van God, stelt hij iets in ‘hunne handen — verkondigt hun recht op en geeft hun een bepaald aandeel in het gansche heelal; want **zoo** zegt hij: „**Alles** is uwe,” enz. Is het niet alsof hij **zeide**: Alle dezen, zonder eenige uitzondering, zijn **u** gegeven; zij zijn alle in uwe handen gesteld, alle onder uwe voeten gelegd, en gij bezit ze volkomen, geheel en onvervreemdbaar? — Maar van waar is dit ? Hoe kan dat wezen? — Hoort de reden : „Gij zijt van Christus.” En waarom heeft Christus dit alles te **geven**? — Omdat Hij „**Gods** is.”

In de ontvouwing dezer woorden, zal ik met **Gods zegen** daarom pogen aan te wijzen :

I. De bedoeling der woorden : „*Gij zijt van Christus.*”

- II. Hoe Christus *Gods* is,
 III. Het gevolg dezer twee groote waarheden : „*Alles is uwe.*”
 IV. De vrucht daarvan ; „*Niemand roeme op menschen.*”

1. De Heilige Schrift stelt het in een klaar en uitgebreid licht voor — en hetgeen de Schrift uitwendig verklaart, dat verzekert de Heilige Geest aan het hart van **Gods** gunstgenooten inwendig — dat met al de maatschappelijke onderscheidingen die er bestaan, er noodzakelijk zijn in de wereld, van rang, klasse of staat, er nochtans in waarheid in **Gods** oog maar twee groote klassen zijn : de rechtvaardigen en de onrechtvaardigen, de Godvreezenden en de Goddeloozen, de heiligen en de zondaars, het koren en het kaf, zij, die van Christus zijn en **degenen**, die des boozen zijn. Nu, wanneer onze **oogen** eerst voor deze groote waarheid opengaan, en wij, door de mededeeling van licht en leven door den Heiligen Geest aan onze **consciëntie**, voor ons **zelve**n eenig belang beginnen te stellen in die zake, en bezorgd zijn te weten aan welke zijde wij staan — of wij deelgenooten der hel of des Hemels zijn ; het zij ons gelukkig lot zal zijn onder de heiligen in eeuwige zaligheid, of ons rampzalig deel met de verlorenen in een eeuwig wee, — **zoo** hebben wij geen engel **uit** den Hemel noodig om ons te zeggen, dat er slechts -twee klassen van menschen **zijn**. Onze **oogen** zien onderscheidenlijk en onze consciëntie zegt ons gevoeliglijk, dat er maar twee groote afdeelingen bestaan onder de kinderen der menschen. Naarmate de eeuwige dingen met vermeerderde kracht op onze consciëntie drukken, beginnen wij des te bezorgder te worden aangaande onzen staat, om te weten waartoe wij **behooren** — of wij eenigen grond hebben te **gelooven**, dat **wij** uit den dood overgegaan zijn in het leven, en **alzo** onder **Gods** volk of steeds in onze zonden zijn. Ook is dit **geene** zaak van dorre bespiegeling, gelijk iemand zich zet tot de onderzoeking van eenig wiskunstig vraagstuk, of een betwist punt in de geschiedenis. De vraag is te gewichtig, de zaak te dringender voor zulk een koud onderzoek. Bemel en hel staan op het spel; de eeuwigheid is in de weegschaal ; en wij gevoelen hoe vreeselijk het is zich in deze gewichtige zaak te misleiden ; **ja, wat** nog het ergste en gevaarlijkste van alle bedriegerijen is, zich **zelve**n te houden voor een kind van God zonder eenig bewijs, althans zonder iets, dat de Schrift of **eene** teedere consciëntie als waarheid erkent. Wanneer iemand in het gezelschap van eenige menschen komt, en **zoude** zeggen: ik ben een aanzienlijk edelman van het rijk; de heer N, **N**, is mijn naam — een titel in het **gansche** pairschap onbekend — wij zouden met reden hem daarvan bewijs afvragen. En wanneer hij desaangaande geen ander bewijs weet te geven, dan dat hij zich **zelve**n **alzo** noemde en ook genoemd wilde

worden; — zouden wij hem niet met recht een waanzinnige of een bedrieger mogen **heeten**? Of een ander zegt een lid **van** het parlement te wezen; en op de vraag: doër welke streek of stad hij gekozen werd, noemt hij eene plaats, die in het **gansche** koninkrijk niet gevonden wordt, wij zijn niet gehouden hem als zoodanig te erkennen. Of een derde moge spreken van zijne groote en uitgebreide bezittingen, en den bankier **eenige** duizenden guldens op dezelve vragen. Maar wanneer de bankier geen **bewijs** van eigendom of waarde ziet, meent gij dat hij het gevraagde zal geven? Neen, de wereld duldt **geen aanspraak** en recht op rang, titel of eigendom, zonder duidelijke en algemeen erkende bewijzen. Maak dit van toepassing in het 'Godsdienstige. Hoe zult gij bestaan met een **eisch** van hetgeen gij hebt noch zijt, voor de **oogen** Desgenen, Die niet te misleiden is noch met zich laat spotten? **Doch** wat andere ook mogen zeggen, gij die weet **eene** ziel te hebben, die waardiger is dan duizenden werelden — ja, die in waarde niet te schatten is tenzij in de eeuwigheid — gij kunt noch wilt het **zoo** maar niet er voor houden; dat gij een kind van God **zijt**, tenzij gij een grondig bewijs hebt **waarop** dat rugsteunt; in één woord, tenzij het **Gode** behaagd heeft dat zelf aan uwe **conscientie** te bevestigen.

Wanneer de **apostel** tot de Corinthische geloovigen zegt : „*gij zijt Chris ti,*” dan wil hij als van zelve alle geloovigen samenvatten in de erkenning van dezelfde voorrechten te bezitten en met dezelfde zegeningen beweldadigd te wezen. De woorden zijn vol, breed en veel omvattende, **zoodat** ik gevoel, die schier niet in zijne uiterste **deelen** te kunnen bevatten: en toch zeggen ze duidelijk, dat de heiligen **Gods** het eigendom van Christus Zijne bezitting en erfenis zijn, dat zij Hem toebehooren gelijk vrouw en kinderen den man toekomen. Kunt gij andere woorden of zinnebeelden vinden om het volle, algeheele en volstreckte recht, bezitting en genieting te bevatten, -doe het ; want woord noch zinnebeeld kan te krachtig Christus' recht **op** Zijn volk uitdrukken. Op drieërlei wijze **zijn** zij de Zijnen.

1. Zij zijn de Zijnen door **gifte**. God, de Vader, verkoos in Zijne -oneindige wijsheid en **grondellooze** diepten Zijner liefde en genade, van alle eeuwigheid een bepaald getal, ja eene **tallooze** menigte van het menschelijke geslacht tot het eeuwige leven, Doch schoon Hij hen verkoos als personen op zichzelf aanmerkt, geschiedde het toch niet afgescheiden van den Zoon Zijner liefde, gelijk wij uitdrukkelijk lezen dat Hij hen uitverkoren heeft in Christus vóór de grondlegging der wereld.” (Ef. 1 : 4.) Hen uitverkoren hebbende, gaf **Hij** ze **aan** Zijn **eeniggeboren** Zoon, opdat zij Zijn Koninkrijk, Zijne erfenis, Zijne bezitting zouden wezen. Niemand denke dus, dat Christus'

volk weinige in getal zal wezen. Integendeel, zij worden genoemd: „**eene** menigte, die niemand tellen kan”; en opzichts hunne vaste **vereeniging** zoowel als hunne reinheid en **schoonheid** in Christus, worden zij in de Schriftuur vergeleken bij dauwdruppelen van den morgen: „**Uw** volk zal zeer gewillig zijn op den dag Uwer heikracht, in heilig sieraad; uit de baarmoeder des dageraads zal u de dauw uwer jeugd zijn.” (Ps. 110 : 3). Hoe schoon, hoe nadrukkelijk, hoe **beteekenisvol!** Wandel in den dauw in den vroegen zomermorgen en zie hoe de **dauwdruppelen** het gras **besprengen**. Hoe rein hoe helder kaatsen zij de stralen der rijzende zon terug, en zijn elk op zich zelve als **eene** verkleinde regenboog; en toch, hoe talloos! **Zoo** is het met de tallooze menigte gegegebenen des Vaders aan den Zoon: geen **menschentong** kan uitspreken geen pen immer beschrijven dat getal. Maar ontelbaar als zij zijn, de Heere telt ze, dewijl Hij ze kent als de Zijne (2 Tim, 2 : 19); en **Hij** heeft het uitdrukkelijk gezegd: „Ik ken de Mijnen; — Ik ken Mijne schapen.” O met welke kinderlijke liefde, zachtmoedige nederigheid, maar toch ook vast vertrouwen **zeide** de gezegende Heere tot Zijnen **Hemelschen** Vader „**Ik** heb Uwen naam geopenbaard den **menschen**, die Gij Mij uit de wereld gegeven hebt. Zij waren Uwe, doch Gij hebt ze **Mij**, gegeven, en zij hebben Uw Woord bewaard.” (Joh, 17 : 6.) **En** wederom, opdat het Woord vervuld zou worden, dat Hij gezegd had: „Uit **degenen**, die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik niemand verloren.” (H. 18 : 9). Hoe kan het bij mogelijkheid krachtiger uitgedrukt worden? Kunnen wij bij het **hooren** van zulke woorden nog twifelen, of zij die **Christi** zijn, zijn dat als **gifte**? Zij zijn des Vaders door een volstrekt recht. Trouwens, Hij zegt zelf: „**Alle** zielen zijn Mijne,” (Ez. 18 : 4); maar **zij** zijn des Zoons eigendom door Schenking; evenwel niet met uitsluiting van recht door **gifte**, **gelijk** Hij Zelf zegt tot Zijnen Vader: „**Al** het Mijne is Uwe en het Uwe is Mijne.” **Hetgeen** ons nu door een geliefden vriend geschonken is, waardeeren wij hoog, De gift te prijzen is den gever te prijzen; en omgekeerd wordt de gever ook veracht met het minachten **van de** gift. Dus, Jezus bemint Zijn volk als **gifte** des Vaders, boven dat Hij ze liefheeft als Persoon der Godheid, gelijk er slechts één zin en één wil kan zijn: want **gelijk** er maar één God is, **alzo** kan er maar één liefde wezen. **O, welk eene** vastigheid geeft dit der gemeente van Christus! **Zou** dan één **Zijner schapen kunnen verloren** gaan? Wanneer Hij in den **grooten** dag tot Zijnen Vader zal zeggen: „Zie, Ik en de kinderen, die Gij Mij gegeven hebt”; — **zou** er dan **één** kunnen worden gemist? Neen, evenmin dan Hij Zelf. Hij zal dan bewezen worden de Machtige te zijn, om te zeggen: „Uit **degenen**, die Gij Mij gegeven hebt, heb ik niemand verloren.”

2. Doch ook zijn zij de Zijnen door **koopng**. Daarom zegt ook

de apostel : „Gij zijt duur gekocht.” En met welk een prijs? — Dat zegt de Apostel Petrus : „Wetende, dat gij niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost zijt uit uwe ijdele wandeling, die u van de vaderen overgeleverd is ; maar door het dierbaar bloed van Christus, als van een onbestraffelijk en onbevlekt Lam,” (1 Pet. 1 : 18, 19.) Ook de gemeente viel in Adam; zij zonk in al de diepten zijner schuldige misdaad ; want gelijk hij haar verbondshoofd was, zoo waren zij in zijne lendenen, en mitsdien deelgenooten zijner zonden en onderworpen zijner straf. Zoo werd zij een gevangene onder de wet, verantwoordelijk aan haren vloek en veroordeeld door hare uitspraken. Doch reeds onder de Mozaïsche wet was voorzienige gemaakt, dat een gevangen Israëliet door één zijner broeders mocht worden verlost, (Lev. 25 : 48). Daarin vinden wij een type van de verlossing zijner gevangene broeders door Christus, den oudsten Broeder. Maar Hij moest een koopsom geven, anderzins was verlossing onmogelijk. Alzoo verloste de Heere Jezus de gemeente met Zijn bloed, en zij werd de Zijne door eene dadelijke koopsom. Wanneer wij eene som betalen voor iets, dan wordt dat ons eigendom; en gemeenlijk naar de waardij van het gekochte rijst de prijs, maar ook waardeeren wij dat te hooger. En nu, wat kan vergeleken worden bij de waarde van den smart en het lijden van den Zone Gods? Wat kan nevens Zijn dierbaar bloed gesteld worden? Dit was de losprijs, die Hij voor de gemeente gaf. De Schrift drukt zich dienaangaande krachtig uit: „Weidt de gemeente Gods, welke Hij verkregen heeft door Zijn eigen bloed.” (Hand. 20: 20). „In Wien wij hebben de verlossing door Zijn bloed, namelijk de vergeving der misdaden.” (Col. 1 : 14.) En alzoo vrijgekocht is de gemeente het wettig eigendom van Christus, en daarom genoemd Zijne „verkrege erfenis” en een „verkrege volk.” (Ef. 1 : 14 ; 1 Petr. 2 : 9.)

3. Daarenboven zijn zij Christi door *bezitting, toeëigening*. Iemand koopt een huis, doch van slechten staat en toestand. De muren zijn bedekt met slijk, de versierselen losgescheurd, de planken gebroken, van alle zijden als onder de spinnewebben bedolven, ja allerzijds een tooneel van wanorde en verwarring. Doch de kooper, naar eigen end en oogmerk, sloeg zijn oog op dit huis, en daarom kocht hij het en betaalde den prijs daarvoor. Nu, zoodra de sleutel hem ter hand gesteld is, neemt hij bezitting van het huis en begint het in te richten tot woning voor zich zelve. In bezit nemen volgt dus onmiddellijk op de betaling der koopsom. Evenzoo in de genade. Door aangeborene en dadelijke zonde zijn wij gelijk aan dit oude, ellendige huis, al de merkteekenen en blijken dragende van zonde, ten roof gesteld en der vertredinge en nederwerping voegende. Doch zoodra genade de sleutel in de hand neemt — en „Hij heeft de sleutel Davids”, (Openb. 3:7) en de

deur des harten **opent**, dan smelt en **verteedert** dat hart voor Hem, want het kent Hem het recht der verlossing toe, en gunt Hem die bezitting. De **eigenaar des huises zal** daar niet zijne woning houden, tenzij hij het eerst voor een geschikt verblijf voor zich **zelven** inrichte. **Maar**, hoeveel moet daartoe geschieden ! Eet is met de ziel als met het huis van den **melaatsche**, waarvan bij Leviticus geschreven staat. Wanneer de plage **was** in de wanden van dat huis. **zoo** zouden de groenachtige of roodachtige holligheden aanwijzen, hoe diep die' plaag **der melaatschheid** gezeten was. Dan moesten de ergste **steen**en weggenomen en de wanden afgeschraapt worden, en **stof** op eene **onreine** plaats geworpen worden ; daarna de muren opnieuw gepleisterd. (Lev. 14). Dit geschiedt door dat genade-werk aan de ziel, waardoor de Heere **zich** daar **zelven plaats** bereidt ter woning; gelijk Hij genadiglijk gezegd heeft: „**Ik zal** in hem wonen, en **Ik zal** onder hen wandelen.” (2 Cor. 6 : 16). Wanneer dan Christus de ziel bezoekt met Zijne tegenwoordigheid en de uitstorting Zijner liefde in het harte, **zoo** neemt Hij volle bezitting van hart en genegenheden, en maakt het lichaam een tempel des Heiligen **Geestes**. Doch weet, dat er zoowel eene **aanvankelijke** als eene **volle** in bezitting nemen is van een huis. De aanvankelijke aanvaarding is wanneer de deur voor het eerst geopend wordt; het volle bezit is wanneer het huis gereinigd en ter woning is betreden. **Zoo** kan de Heere aan uwe ziel zijn begonnen te werken; en aanvankelijk daarvan bezitting hebben genomen. Zijne vrees in uw hart, een geest des **gebeds**, afscheiding van de wereld en teedere gewaarwording des gewetens **zullen daarvan** kenteekenen zijn. Met den hamer **Zijner** wet kan **Hij** de **steen**en der **melaatschheid** uitgeslagen, en **zoowel** het vuil als het farizeesche pleister van de wonden uws harten weggedaan hebben; en **toch**, er ontbreekt nog iets. Gij bezit niet die begeerde openbaring; het huisraad Zijner genade en het bed Zijner liefde mist gij nog in de woning en bovenal vindt gij den Meester **zelven** daar niet. Hierdoor ontstaat bij **u** twijfel, **vreeze**, mistrouwen, en vaak zinkt gij neder in benauwdheid en angst des gemoeds, omdat Christus zich **zelven** niet aan u ontdekt. „**O**, wanneer zult Gij tot mij komen”; (Ps. 101 : 2) **zoo** roept gij met den Psalmist uit. **Maar** Hij zal gewisselij k komen, „**want** nog een zeer weinig **tijds**, en Hij die te komen staat zal komen en niet vertoeven.” (Heb. 10 : 37). Waar genade aan de ziel aanving zich te verheerlijken, daar zal zij voortgaan, en voortgaande zal hij heerlijk voleindigen. De Heere duldt niet, dat **Zijne** kinderen rusten zullen met minder dan Hij **zelven**. Hierom” en hiernaar zuchten zij, dat is hunne innerlijke begeerte ; en buiten de verzekering dezer weldaad kunnen zij even weinig gelukkig leven als getroost sterven.

11. Doch onze tekst geeft bewijs, waarom de **gelovigen** Christus toebehooren ; — *Christus is Gods*. Dat zijn **merkwaardige** woorden, en hebben noodig met zorg en eerbied onderzocht te worden. De volheid en verborgenheid is verre **boven** ons bereik. Evenwel mogen wij daarin een blik pogen te slaan in geloof en Goddelijke vrees. Hoe is dan Christus **Gods**? Vooreerst is Hij **Gods Zoon** — niet een Zoon door verbond of bediening ; met **andere** woorden, niet een denkbeeldige, ideale, maar de waarachtige en eigen Zoon, — de natuurlijke Zoon, door Zijn eeuwige wijze van bestaan als een Persoon der Godheid, „**Deze is Mijn geliefde Zoon !**” heeft God de Vader tot tweemaal met **eene** hoorbare stem van den Hemel gesproken. Daarbij is Hij ook **Gods Knecht**. „**Ziet** Mijn Knecht, dien Ik ondersteune.” (Jes. 42 : 1). „**Het** is te gering, dat Gij Mij een knecht zoudt zijn, om op te richten de stammen **Israëls**”, (Jes. 49 : 6), en dit was Hij als de Messias. Maar omdat Hij door bediening **Gods** knecht is, nochtans is Hij niet minder van **nature** **Gods** Zoon. Hier evenwel wordt **van Hem** gesproken als de God-Mensch, Middelaar, de Zoon des Vaders in waarheid en liefde, de groote Hoogepriester over het huis **Gods**, en bijzonderlijk wat Hij is, beschouwd in vereeniging met de gemeente — als de Bruidegom met de bruid, de wijnstok met de ranken, de herder met de schapen, het levende fundament met de levende **steen**en daarop gebouwd. Daarom wordt Christus in onzen tekst gezegd **Gods** te zijn, niet alleen als de **één**-geboren **Zone** **Gods**, maar als „**het Hoofd** des **lichaams**, der gemeente” (Col. 1 : 8); want, zegt de Apostel: „Wij zijn leden van Zijn lichaam, van Zijn vleesch en van Zijne **benen**.” (Ef. 5 : 30). Christus nu is **Gods**, met allen, die de Zijnen zijn : Hij **zoowel** als zij, en zij **zoowel** als Hij zijn **Gods** eigendom. Ziet dan nog eens op deze gezegende waarheid. „*Gij zijt Christi,*” dewijl gij door **gifte, koop**ing en toeïgening leden **zijt** van Zijn lichaam. „*Christus is Gods*” als Zoon, als Knecht, als Middelaar, als Hoofd der gemeente. Dan zijt gij ook **Gods**, omdat gij **Christi** zijt ; want de leden zijn één met hun verbonds-Hoofd.

0, hoe kan deze beschouwing, bij genadige **geloofs-toeë**gening ons opheffen uit ons ellendig eigen **zelve**n, waarin wij **zoo** vaak ons laten kluisteren in slavernij en ballingschap, en ons doen rusten in **Gods** schoot. Ben ik van Christus? Heb ik een innerlijk bewijs, dat ik reeds in eeuwigheid aan Christus gegeven werd? **eene** levende getuigenis, dat Hij Zijn dierbaar bloed voor mij aan het kruis uitstortte; een Schriftuurlijke grond, dat Hij bezitting nam van mijn hart en kennelijk mij verzegelde als een van Zijn bijzonder volk? Heb ik **die inwen**-dige getuigenis van Christus te zijn, dan ben ik ook **Gods**. Hij heeft mij met Zich **zelve**n **vere**enigd door mij **te** vereeigen

met **Zijnen Zoon**; Hij heeft mij gegeven alles, wat Hij is en wat Hij heeft voor den tijd en voor de eeuwigheid, Hij gaf **Zich zelven** aan mij, en **daarmede** al datgene, wat mij gelukkig en heilig kan maken, om mij veilig te voeren door dit **leven**, met mij **te zijn** in den dood, en mij te doen aanlanden in **eene** zalige eeuwigheid, waar onuitsprekelijke vermakelijkheden zijn aan **Zijne** rechterhand, eeuwiglijk en altoos.

Maar nu komt de vraag: Hoe kan ik, arm vuil **zonder**, die ik ben; — hoe kan ik, **die** vaak **zoo** koud en **doodig**, duister en stomp ben; die **zoo** telkens bij herhaling tegen Hem zondig; — die telkens bij vernieuwing afwijk en schuld op mijne **conscientie** laad; — die **zoo** weinig tot Zijne eer leef, **zoo** weinig vrucht tot Zijnen lof voortbreng, **zoo** weinig van Zijne tegenwoordigheid geniet, en **zoo** weinig van Zijne liefde ken; — hoe kan ik **gelooven**, dat ik ben wat de Schrift mij verklaart te zijn, wanneer ik waarlijk **Christi** ben? **Hier** nu is de worsteling, de strijd, de strijd des geloofs. Twee legers verheffen zich inwendig; Jacob en Ezau worstelen in den buik, schuld en **vreeze**, ongeloof en moedeloosheid strijden tegen geloof, hoop en liefde. **Zoo** zijn daar de verzuchtingen der liefde en genegenheden naar den **Heere**, Die — wij gevoelen **dit somtijds** — **zoo veel voor** ons deed, in ons opwellende; en daartegenover ach! die rampzalige koudheid, vleeschelijkheid, vijandschap en slavernij, die ons wederom drukt in de duistere valleien van twijfel en **vreeze**. **Zoodat er een gedurige strijd bestaat in den boezem van het kind** der genade. En nochtans zal **ook de zwakst geloovige** voortgaande overwinnen, want met al zijne zwakheden is hij **Christi's**, en Christus is **Gods**; en één met Christus **zoo** is hij **Gods**. Wat volgt dan en daaruit? — „*Alle dingen zijn uwe,*” welke wij nu met **Gods** zegen wenschen te overwegen,

III. “In de gemeente van Corinthe waren menigerlei **verdeeldheden**, en deze hadden haren oorsprong uit verscheidene oorzaken. De een was van **Paulus**, een ander van **Apollos**, terwijl een derde van **Cefas** was. De apostel nu, deelgenoot van liefelijke en gezegende beschouwingen, verre boven hetgeen de **Corinthiers** hadden genoten, opzichtens zijne en hunne eeuwige erfenis, bestrafte hen wegens die vleeschelijke verdeeldheden, alsof hij zeggen wilde: waartoe toch dat verbijten en vereten van elkander, en al dat twistzieke gekibbel alsof- **Paulus** **grooter** prediker was dan **Apollos**, of **Apollos** bekwamer **dienaar** dan-**Cefas**? Hoe nietig; om zulke schepselen zich te verdeelen! **Het** is bijkans gelijk- een jong mensch, de erfgenaam van een rijken edelman, die **zooveel** zijne schatten aanvaard had, welke door den **rentmeester** vergezeld werd over zijne uitgebreide goederen, hem een **gezicht** verre aanwijzende den rijkdom zijner bezittingen;

en **toch**, in plaats van te zien op de breede heerschappij voor zijne **oogen** uitgebreid, begint hij eenige arme menschen hard te vallen, die eenig brandhout sprokkelen, om de armoedige hnt te verwarmen, **Wel** mocht de-rentmeester denken, **zoo** hij **het** niet **zeide**: Alle dingen zijn uwe ; zult gij kibbelen over eenige ellendige stokjes, daar **boomen** en perken en landen, mijlen in den omtrek, uw eigendom **zijn**? — **Alzoo** mogen wij **tot de** Corinthiërs zeggen : 0, die kleinigheden, die nietige beuzelingen ; die ellendige, rampzalige twist en **gemeente-kibbeling** ; — heft uwe **oogen** op en ziet welk een heerlijk Koninkrijk voor uw verspreid ligt! **Alles is uwe!** — **waarom** dan te **roemen** in of te strijden **over** menschen?

Maar als een **rentmeester** der verborgenheden legt hij voor **het** aangezicht der erfgenamen **Gods** bloot, eene **geheele** verzameling van verzekerde bezittingen. Hij zegt hun, dat juist ook die menschen, over welken zij twist hadden, Paulus, en **Apollus**, en Cefas de hunne waren; — dat hunne prediking, hunne gaven en genade alle hun toebehoorden; **dat zij, Christi zijnde** en Christus **Gods**, ook de dienstknechten **Gods** hunne dienaars waren. **Al** hunne wijsheid, kennis, genade, bevinding en krachten; al hunne zalving, geur en dauw waren hunne, **en** dat ten hunnen nutte en zegen, omdat zij van Christus waren.

En „*de wereld,*” was deze ook de hunne ? Hoe ! de wereld ? Mag dan een kind van God zich plaatsen aan den oever der rivier en zeggen : al de schepen die hier varen zijn mijne? Mag hij naar de bank gaan en zeggen : al het goud en zilver in de kelders is mijne? Mag hij den **hoogten** stads toren beklimmen, en met een blik over de stad zeggen: Geheel **Stamford** is mijne? — Neen, niet in een wereldachen zin, Maar wanneer hij beseffen mag, dat zijne ziel, waardiger dan duizend werelden, in Christus behouden is met **eene** eeuwige zaligheid, dan mag hij een blik werpen over al dat groote en heerlijke, en zeggen: **0, gij** grootsche schepen! die de **stroomten** sieren, geladen met al de schatten der wereld, wat zijt **gij** in vergelijking met mijne ziel? 0, gij verborgene kelders en kisten ! opgevuld met **millioenen** goude, wat is uwe waarde, vergeleken bij die eeuwigheid, naar welke ik vast haastende ben? 0 groote stad, kunt gij met al uwe woningen, gebouwen, schatten en inwoners een druppel waters aanbrengen ter verkoeling der tong van **eene** ellendige ziel in de hel? En **is mijne ziel niet waardiger dan alle dezen?** Neen, **schoon hij geen** tijdelijken **eisch** kan leggen **op de geheele** wereld, evenwel gevoelt hij **zijne** ziel meer waard te zijn **dan duizend werelden**, **dat die** ziel verlost werd door **het dierbaar** bloed van Christus, en in **eene zalige en heerlijke eeuwigheid** leven zal, **wanneer de aarde en al hare werken onder zijne voeten zullen bedolven liggen in de asch der algeheele verwoesting,** — de

wereld is zijne, omdat hij **daar meester van is**; hij kan zijnen voet op **haar** zetten, en zeggen: „O aarde! alleen begeer ik van u **zoo** veel, om met eere en behouden door dit leven te komen; van u brood **genoeg** om mij te voeden; genoeg van uwe wol en vlas om mij te **kleeden**; **zoo veel** van uwe **steenen** om mij eene schuilplaats te bereiden; **zoo veel** van uw **getimmer** om mij een laatste woning te beschikken, en eindelijk gronds genoeg, om mij een graf te geven. **Ik wil u niet** hebben tot mijn deel, tot mijn meester, tot mijn afgod. Wanneer hij **alzo** in gevoel en geloof mag spreken, is dan niet de wereld zijne? want het geloof **maakt** hem meester van datgene, welk meester is van alle. Het is **zoo**, niet **altijd** is **hij** hier in zijne gewaarwordingen, maar feiten blijven wanneer gewaarwordingen veilen,

Nog meer: de Heere maakt de wereld hem dienstbaar, en **zoo** maakt hij haar de zijne. Niemand kan den geloovige leed doen dan onder **Gods** toelating, en zelfs dat kwade doet de Heere ten zijnen goede uitloopen. God kan de wereld aan zijne voeten doen liggen, zoodat geen hond zijne tong tegen hem verroert. (Ex, 21 : 7); de raven zullen hem spijzen, en hij zal eten de schatten der heidenen. Want het goud en zilver is des **Heeren**, en het vee op duizend bergen; en Hij kan geven wateren in de wildernis en **stroomen** in de woestijn aan Zijn volk, Zijne uitverkorenen. (Jes. 43 : 20). Wanneer gij ook rondom u ziet, en de velden en weiden, **boomen** en **stroomen** u allezijsch tegenlachen, en u worde zachtens gegeven te zeggen: Mijn Vader heeft die alle gemaakt, — zij zijn alle uwe, omdat zij uwen Hemelschen Vader toebehooren. Vaak wandel ik in het park aan deze stad **lennende**, en somtijds zal ik daar veellicht meer genot smaken, dan **zijn** edelen eigenaar; want daar had ik menig verborgen gebed en zoete overdenking, boven de toegevoegde wellustigheden van bewondering zijner schoonheden, zonder de angstvalligheid aan het eigendom als verbonden. Is dan niet het park mijne? — de **boomen**, de lanen, de **stroomen** en wallen — alle mijn eigen?

Dan is daar het „**leven**”, **en** ook dat zegt de apostel **is uwe**. Maar hoe kan dat zijn? Het tegenwoordige **en** toekomstige leven zijn beide des Christens, naar luid dezer woorden: „De Godzaligheid is een groot gewin, hebbende de belofte van dit en van het toekomstige leven.” (1 Tim. 4 : 8). Doch het tegenwoordige leven is natuurlijk en geestelijk. In drieërlei zin dus, is leven het deel van Christus volk — natuurlijk leven, geestelijk leven, eeuwig leven. Het natuurlijk leven is hunne, want zij **alleen** kunnen dat waarlijk genieten. Wat is natuurlijk leven, **zoo als het** als een draad **hangt** over eene ontzaggelijke **eeuwigheid**? **Hoe** spoedig gaat en verdwijnt het, en **treedt dood** en oordeel **op tot sluiting** van het **tooneel**! Maar zelfs het natuurlijk leven van den “Christen is **zijn** tijd van geloof en

gebed, de **zaaitijd van een** onsterfelijken oogst. De meeste **menschen zijn** slaven, hij is meester van het leven ; voor velen is het **leven eene** gelegenheid van kwaad, voor hem daarentegen van goed. Het **geestelijk** leven is bijzonder het zijne, **want hij** alleen bezit het. Natuurlijke menschen **deelen** met hem het natuurlijke leven ; maar hij alleen geniet het geestelijke. Dit leven is zijne omdat Christus zijne is. Christus is zijn leven, en omdat Christus leeft, daarom leeft **hij** ook. En dan is er het eeuwige leven, hetwelke nu aanvangt in een geestelijk leven, en eenmaal daar boven in onsterfelijkheid voortduurt.

En nog **wonderlijker**, ook „*de dood*,” die laatste vijand en koning der verschrikking, die den sterkste doet sidderen en den stoutsten bevende maakt — ook die is uwe, indien gij **Christi zijt**. **Zijt** gij van Christus, dan is de dood niet uw vijand, maar **uw vriend**. Ja, hij mag zich op **eenen** afstand vertoonen als een vijand ; *gij* moogt bij de gedachte aan zijne nadering beven, zelfs in **vreeze** nederzinken hoe het u in die **plechtige** ure zijn zal; maar als gij van Christus **zijt**, dan is zoowel de dood als het leven uwe, want Hij heeft hem vernietigd, en het leven en de onsterfelijkheid aan het licht bracht, De dood kan u dus niet schaden, omdat Christus voor u stierf, Alleen zal de dood uw arm lichaam in de aarde brengen, terwijl uwer ziel geopend wordt de eeuwige deuren door welke de Koning der Eere, de Heere, almachtig in den krijg, ingegaan is **als** uw Voorlooper, toen Hij derwaarts ging om u plaats te bereiden.

Ook „*tegenwoordige dingen*,” welke die ook zijn, zijn uwe, indien gij van Christus **zijt**. Thans mogen de dingen juist zeer beproevende, **angstvol** zijn, Uw tegenwoordig pad moge vol groote duisternis, twijfel en **vreeze** zijn, De voorledene dingen mogen vergeten, de toekomstige hoop bemoedigende zijn; de tegenwoordige dingen vooral belasten en bezwaren u, Doch de voorledene dingen waren ook eenmaal tegenwoordig; en richtte de Heere toen niet alle zaken, en kan Hij het ook nu niet wel maken? Zijn de tegenwoordige dingen moeilijk, zij zijn om te dragen; zijn ze liefelijk, zij zijn uwe om ze te genieten. Evenwel **zij** zijn uwe, want uwentwege werken zij alle mede ten goede. Gebruik het tegenwoordige, want het is uwe; het **voorledene** is **voorbij**. Tegenwoordig geloof, tegenwoordig gebed, tegenwoordig wachten op God, tegenwoordige genade, tegenwoordige barmhartigheden, tegenwoordige zegeningen — allen zijn uwe, „**want** gij zijt **Christi**; en Christus is **Gods**.”

„*Toekomstige dingen*,” zijn ook uwe. Zij mogen in het vooruitzicht meer bezwarend schijnen dan de voorgaande en de **tegenwoordige** dingen. Ziekte, familiebezwaren, pijnlijke **beroovingen**, en menig andere vooruitgeziene kwaden mogen als voor de deur schijnen te staan, maar als gij Christus toebehoort, dan **zijn** ook

zoowel de toekomstige dingen als de tegenwoordige uwe. Alle dingen zullen gewieselijk **alzo** geschikt worden, dat ze u ten goede **gedijen**: alle **zijn** ze in de hand van uwen Hemelschen Vader, **van uwen** genadigen Verlosser, en van uwen heiligen **Voorspreker** en Vertrouster. Al hetgeen verborgen ligt in de baarmoeder des **tijds**; al hetgeen opgesloten ligt in den boezem der eeuwigheid, is uwe; want Christus is Heer en Meester van dat alles, en Hij is uw Heer en ook uw Meester, Vreest dan niet voor de toekomst. De toekomstige dingen zullen, wanneer zij nieuwe ellende brengen, vernieuwde barmhartigheden ontdekken; en mogen zij andere, meerdere beproevingen bijdragen, ook zullen Goddelijke verlossingen niet achter blijven,

IV, **En** nu ten **slotte** de vermaning **op** deze groote waarheden gebouwd: „**Niemand dan roeme op menschen.**” De Corinthische gemeente werd zeer verdeeld door partijschap, en bijzonder met betrekking tot de dienaars **Gods**. De een verhief Paulus, een ander **was voor** Petrus, **een** derde voor Appollos, totdat de gemeente vervuld werd met twist en verwarring. Dezen **rampzaligen** geest zoekt de Apostel te beteugelen, door zijne dwaasheid aan te wijzen. Alle dingen zijn uwe. Niemand dan **roeme** op menschen alsof zij iets waren. Wat zij zijn, zijn ze door de genade **Gods**; en zij noch gij hebben op geenerlei wijze **eenige** stoffe van roem. Beschouwt hen als dienaars van God, **en** **roemt** niet op hunne gaven en **genaden**, maar op hunnen **aanbidde-**lijken Heer en Meester.

Doch ik moet tot een besluit komen. Het groote punt, hetwelk in **des** menschen boezem moet worden beslist; als waarop alles aankomt is, of **hij** Christus al dan niet toebehoort; en dit is **eene** vraag. die niemand dan de Heere zelf kan uitmaken. Gezegend „degene, die de getuigenis in zich **zelve**n heeft; en deze kan hij alleen hebben door te gelooven in den Zone **Gods**, gelijk Johannes spreekt (1 Joh. 5 : 10): „**Die** in den Zoon van God gelooft heeft de getuigenis in zich **zelve**n.” Deze is de **inwendige** getuigenis **des Geestes**, gelijk de apostel verklaart: „**De Geest** zelf getuigt met onzen Geest, dat wij kinderen **Gods** zijn.” (Rom. 8 : 16.) Welke getuigenis hadt **gij** **immer** in uwen boezem, dat **gij** een kind van God **zijt**? Of hadt gij juist niet die bijzondere getuigenis? welke kenmerken of bewijzen, welke **teekenen** ten **goede**, heeft dan de Heere aan u verheerlijkt? Herinnert gij u niets van hetgeen de Heere eertijds **voor** u deed: — de toepassing **eener** belofte, de openbaring Zijner tegenwoordigheid, een aanblik Zijner liefde, eene verteederde **aan-**raking- Zijner genadige hand, die u in het stof deed **neder-**buigen en zoete verzekering en vrede met zich bracht? Duurde **het** al niet lang, of was **zijne** diepte niet zooals wel begeerlijk ware, evenwel was het een bewijs in zijn aanwezen, dat gij